

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ
КОНСУЛЬТАТИВНА МІСІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

**КРИМІНАЛЬНИЙ
ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС
УКРАЇНИ**

з постатейними матеріалами практики
Європейського суду з прав людини

За редакцією Ю.Г. Севрука та А.В. Столітнього

Київ
2018

УДК 343.13
ББК 67.99
К82

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії прокуратури України
(протокол № 4 від 13 червня 2017 року)*

Рецензенти:

П.В. Цимбал – проректор з наукової роботи Університету державної фіскальної служби України, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;

М.В. Рябенко – заступник начальника Департаменту – начальник управління процесуального керівництва у кримінальних провадженнях Генеральної прокуратури України, кандидат юридичних наук;

Д.В. Петров – заступник начальника Департаменту міжнародного співробітництва Генеральної прокуратури України, кандидат юридичних наук.

Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини: довідкове видання / уклад.: Севрук Ю.Г., Столітній А.В., Сапін О.В., Мала О.Р., Снігар М.І. та інші; за ред. Ю.Г. Севрука, А.В. Столітнього. – Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. – 924 с.

ISBN 978-617-7500-51-2

У виданні з урахуванням структури Кримінального процесуального кодексу України узагальнено практику Європейського суду з прав людини.

Ці постатейні матеріали до кримінального процесуального законодавства України підготовлені для працівників органів прокуратури та правопорядку, суддів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, студентів та курсантів вищих навчальних закладів юридичного спрямування, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

**УДК 343.13
ББК 67.99**

© Генеральна прокуратура України, 2018
© Національна академія прокуратури України, 2018
© Консультативна місія Європейського Союзу, 2018

ISBN 978-617-7500-51-2

ЗМІСТ

Від укладачів.....	7
Розділ I	
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	9
Глава 1. Кримінальне процесуальне законодавство України та сфера його дії.....	9
Глава 2. Засади кримінального провадження.....	24
Глава 3. Суд, сторони та інші учасники кримінального провадження.....	315
§ 1. Суд і підсудність	315
§ 2. Сторона обвинувачення	322
§ 3. Сторона захисту	329
§ 4. Потерпілий і його представник	353
§ 5. Інші учасники кримінального провадження	360
§ 6. Відводи.....	372
Глава 4. Докази і доказування.....	383
§ 1. Поняття доказів, належність та допустимість при визнанні відомостей доказами	383
§ 2. Доказування	393
§ 3. Показання	396
§ 4. Речові докази і документи.....	398
§ 5. Висновок експерта	403
Глава 5. Фіксування кримінального провадження. Процесуальні рішення.....	405
Глава 6. Повідомлення.....	410
Глава 7. Процесуальні строки	411
Глава 8. Процесуальні витрати	413
Глава 9. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов	416
Розділ II	
ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	432
Глава 10. Заходи забезпечення кримінального провадження і підстави їх застосування	432
Глава 11. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід.....	433
Глава 12. Накладення грошового стягнення.....	440
Глава 13. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом	442

Глава 14. Відсторонення від посади	446
Глава 15. Тимчасовий доступ до речей і документів.....	450
Глава 16. Тимчасове вилучення майна	454
Глава 17. Арешт майна	456
Глава 18. Запобіжні заходи, затримання особи.....	465
§ 1. Запобіжні заходи, затримання особи на підставі ухвали слідчого судді, суду.....	465
§ 2. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду	553
 Розділ III	
ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ	567
 Глава 19. Загальні положення досудового розслідування	567
Глава 20. Слідчі (розшукові) дії	583
Глава 21. Негласні слідчі (розшукові) дії.....	617
§ 1. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії	617
§ 2. Втручання у приватне спілкування	626
§ 3. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій.....	635
Глава 22. Повідомлення про підозру	647
Глава 23. Зупинення досудового розслідування	649
Глава 24. Закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування.....	650
§ 1. Форми закінчення досудового розслідування	650
§ 2. Звільнення особи від кримінальної відповідальності	654
§ 3. Звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.....	657
§ 4. Продовження строку досудового розслідування	662
Глава 24-1. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.....	667
Глава 25. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.....	673
Глава 26. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування	675
§ 1. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.....	675
§ 2. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.....	679
§ 3. Оскарження слідчим рішенням, дій чи бездіяльності прокурора	685

Розділ IV**СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ У ПЕРШІЙ ІНСТАНЦІЇ** 687**Глава 27.** Підготовче провадження..... 687**Глава 28.** Судовий розгляд 694

§ 1. Загальні положення судового розгляду 694

§ 2. Межі судового розгляду 716

§ 3. Процедура судового розгляду 720

Глава 29. Судові рішення 732**Глава 30.** Особливі порядки провадження в суді першої інстанції..... 743

§ 1. Спрошене провадження щодо кримінальних проступків 743

§ 2. Провадження в суді присяжних 744

Розділ V**СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ****З ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ** 752**Глава 31.** Провадження в суді апеляційної інстанції 752**Глава 32.** Провадження в суді касаційної інстанції 769**Глава 34.** Провадження за нововиявленими або виключними обставинами..... 785**Розділ VI****ОСОБЛИВІ ПОРЯДКИ КРИМІНАЛЬНОГО****ПРОВАДЖЕННЯ** 791**Глава 35.** Кримінальне провадження на підставі угод..... 791**Глава 36.** Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення 803**Глава 37.** Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб 807**Глава 38.** Кримінальне провадження щодо неповнолітніх 809

§ 1. Загальні правила кримінального провадження щодо неповнолітніх 809

§ 2. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності 819

Глава 39. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру 822**Глава 40.** Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю..... 837

Глава 41. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні839

Розділ VII
ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНИХ МАТЕРІАЛІВ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ842

Розділ VIII
ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ845

Розділ IX
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО
ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ851

Глава 42. Загальні засади міжнародного співробітництва851

Глава 43. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій856

Глава 44. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція)868

Глава 45. Кримінальне провадження у порядку перейняття896

Глава 46. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб899

Розділ IX¹
ОСОБЛИВИЙ РЕЖИМ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО, НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ
АБО У РАЙОНІ ПРОВЕДЕННЯ
АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ910

Розділ X
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ913

Розділ XI
ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ914

Колектив укладачів922

Довідкове видання

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

з постатейними матеріалами практики
Європейського суду з прав людини

За редакцією Ю.Г. Севрука та А.В. Столітнього

Редактори:

Дьордійчук О.Д.

Зелінська Л.Ю.

Пономаренко З.В.

Верстка та дизайн обкладинки

Грекович Н.І.

Формат 170x240.

Папір офсетний. Друк цифровий

Умовн. друк. арк. 74,9. Обл.-вид. арк. 57,4

Наклад 35 прим. Зам. 18-05-16-1

Виготовлення оригінал-макета та друк

Національна академія прокуратури України

вул. Мельникова, 81-б, м. Київ, 04050

Підписано до друку 18.05.2018

Свідоцтво про внесення суб'єкта

видавничої справи до Державного реєстру

видавців, виготівників і розповсюджувачів

видавничої продукції

Серія ДК № 4001 від 10.03.2011